

TIẾN TRÌNH DU NHẬP CỦA CÁC HỆ PHÁI PHẬT GIÁO VÀO SINGAPORE

Thích Minh Nghiêm
Học viên Cao học khóa II tại Học viện PGVN tại Huế

MỞ ĐẦU

Phật giáo không chỉ đóng vai trò quan trọng trong việc hình thành các quốc gia dân tộc ở một số nước Đông Nam Á như Việt Nam, Lào, Campuchia, Myanmar, Thái Lan... mà còn tác động sâu sắc đến đời sống văn hóa của các quốc gia này, trong đó có Singapore.

Singapore được đánh giá là một quốc gia trẻ, đã có những bước phát triển vượt bậc về mọi mặt để trở thành một trong những nền kinh tế phát triển của Châu Á.

Cùng với phát triển kinh tế, ổn định chính trị, xã hội, chính phủ Singapore theo đuổi chính sách thịnh vượng, phát triển văn hóa, đoàn kết dân tộc, đoàn kết giữa chính phủ và công dân. Đồng thời, chính phủ cũng đưa ra các chính sách nhằm đảm bảo sự hài hòa và công bằng giữa các tôn giáo. Singapore là một quốc gia đa sắc tộc, đa tôn giáo, nhưng Phật giáo có vai trò vô cùng đặc biệt.

Để nghiên cứu về văn hóa và đời sống tín ngưỡng, tâm linh tôn giáo của Singapore, người ta không thể không nhắc đến văn hóa Phật giáo và ảnh hưởng của nó đối với quốc đảo.

Chùa Răng Phật, Singapore. Ảnh: St

I. CỞ SỞ HÌNH THÀNH PHẬT GIÁO SINGAPORE

1.1. Khái quát đất nước và con người Singapore

1.1. Đất nước

Singapore là một quốc gia nằm ở Đông Nam Á, tên quốc gia vừa là tên thành phố vừa là tên đảo. Singapore có nhiều cách hiểu khác nhau. Singapore có nghĩa là “Thành phố Sư tử” hay “Chòm sao Sư tử” trong tiếng Phạn. Trong bộ “Đại Trí Độ Luận” của Bồ tát Long Thọ viết: “Đức Phật là một con sư tử”, điều này cho thấy “Thành phố Sư tử” ở Singapore có nghĩa là “Thánh địa của đức Phật”. Từ thế kỷ 11 đến thế kỷ 13, Singapore là một trung tâm thương mại được gọi là Temasek, có nghĩa là “Thành phố biển” trong tiếng Mã Lai, và một số học giả tin rằng từ này có nghĩa là “sông và hồ”. Theo một giả thuyết khác, cái tên này có nguồn gốc từ từ tiếng Java có nghĩa là “nhôm” (vì Singapore có dãy núi Bukit Timah sản xuất nhôm, được gọi là Timah to Temasek trên bản xếp hạng).

Theo “Biên niên sử Mã Lai”, vào khoảng năm 1150, Hoàng tử Nila Utama của Vương quốc Sumatra Srivijaya đi thuyền đến hòn đảo để tránh bão và vô tình chạm trán với một con vật lạ. Người dân ở đây nói với hoàng tử rằng đó là một con sư tử. Vì vậy Thái tử cho rằng đó là một nơi may mắn nên đã xây dựng thành phố và đặt tên là “Singa Pura”, có nghĩa là Singapore, có nghĩa là Thành phố Sư tử, và sau đó tên này được dùng để chỉ cả nước. Singapore nằm ở cực nam của bán đảo Malacca, giáp Malaysia về phía bắc và Indonesia về phía đông nam. Đây là vị trí chiến lược trên con đường giao thương hàng hải giữa phương Đông và phương Tây. Singapore có tổng diện tích 647,8 km vuông (thứ 11 Đông Nam Á và thứ 176 trên thế giới), đảo chính là Singapore Island, với diện tích 580,6 km vuông, bờ biển dài 150,5 km và khoảng 58 hòn đảo lớn nhỏ... xung quanh đảo chính.

Địa hình của Singapore là một cao nguyên gồm nhiều đồi và đầm lầy xen kẽ, sông Stelita là con sông lớn nhất với tổng chiều dài 15 km. Singapore có ít tài nguyên thiên nhiên và đất đai không quá màu mỡ. Singapore có khí hậu nhiệt đới gió mùa với nhiệt độ tương đối ổn định. Lợi thế duy nhất của Singapore là vị trí chiến lược trên tuyến giao thương Đông Tây, là hải cảng quan trọng nối Ấn Độ Dương và Thái Bình Dương. Singapore đã tận dụng tối đa lợi thế thuận lợi này để xây dựng đất nước trở thành một hải cảng lớn. Với nền công nghiệp hiện đại, nó là một địa điểm du lịch hấp dẫn.

1.2. Con người

Singapore là một nhà nước đô thị đa sắc tộc, bao gồm 20 dân tộc được chia thành 3 nhóm chính: người Hoa, người Mã Lai và người Ấn Độ. Dân số Singapore chỉ khoảng 4,7 triệu người, trong đó: 76,8% là người Hoa; 13,9% người Mã Lai; 7,9% người Ấn Độ, Pakistan, Sri Lanka và 1,4% người Âu - Á và các chủng tộc khác...

Năm 1819, khi người Anh chiếm đảo Singapore, chỉ có 150 người sinh sống tại đây (120 người Mã Lai, 30 người Hoa), đến năm 1824 người Mã Lai đã tăng lên 4600 người; 3.6.000 người Hoa; 800.000 người Ấn Độ. Nhưng đến thế kỷ 19, số lượng người Trung Quốc đã tăng lên

28.000 người, tức một nửa dân số. Số lượng người Trung Quốc tăng vọt khi các thương nhân mở rộng đồn điền cao su và cọ dầu, đồng thời phát triển các ngành công nghiệp chế biến các sản phẩm này, do đó đã có một làn sóng người Hoa đến đây (từ đầu thế kỷ 20) trở đi (150 - 250.000 đến 360.000). Người Trung Quốc nhập cư vào Singapore chủ yếu đến từ các tỉnh phía Nam - Trung Quốc như Quảng Tây, Phúc Kiến... những nét văn hóa đa dạng và có đặc điểm riêng biệt của từng nhóm người vẫn tiếp tục được duy trì và phát triển tại nơi sinh sống mới.

Vào những năm 1830, do các công xã tan rã, nông dân không còn ruộng đất và thủ công nghiệp sa sút, hàng nghìn người Ấn Độ đã ký hợp đồng chuyển đến các thuộc địa khác và nhập cư vào Singapore. Dân số tăng thêm do sự di cư của các nhóm sắc tộc Austronesian từ người Mã Lai và Indonesia.

Do sự sắp xếp của chính quyền thực dân Anh, ngay từ đầu, các dân tộc khác nhau đã có ranh giới lãnh thổ khi nhập cư vào Singapore: người Hoa chủ yếu tập trung ở các cửa sông chính và vùng ven biển. Miền Trung; người Mã Lai sống rải rác trên đảo, không tập trung như người Hoa; những người định cư Ấn Độ tập trung bên cạnh người châu Âu và người Hoa. Ngày nay, vẫn còn nhiều khu cổ kính của Trung Quốc trong Công viên Nhân dân, khu phố cổ của Ấn Độ trên Phố Saragoon, Cầu Bắc xung quanh và các khu dân cư kiểu châu Âu trong khu vực Orchard.

Trong số những người châu Âu sống ở Singapore phần lớn là người Anh. Những người châu Âu, châu Á là những người như: Âu - Hoa, Âu - Ấn và một số ít người lai Âu - Mã tạo thành tầng lớp trung gian dễ nhận thấy trong cư dân Singapore.

Chùa Răng Phật, Singapore. Ảnh: St

II. SỰ DU NHẬP VÀ PHÁT TRIỂN CÁC HỆ PHÁI PHẬT GIÁO SINGAPORE

2.1. Quá trình du nhập Phật giáo vào Singapore

Phật giáo du nhập vào Đông Nam Á theo hai con đường. Bằng đường bộ: Từ Magadha (Đông Ấn Độ) đến vùng Tây Bắc Ấn Độ vào Trung Á, sau đó về phía

Đông sang Đông Á
(Trung Quốc, Hàn
Quốc, Nhật Bản,
Tây Tạng).

Bằng đường biển: đến lục địa Đông Nam Á (Myanmar, Phù Nam, Zhanli, Campuchia, Champa, Lào, Thái Lan, Việt Nam) và các đảo Đông Nam Á (Malaysia, Indonesia).

2.1.1. Sự du nhập của Phật giáo Đại thừa Trung Quốc

Phần lớn những người nhập cư Trung Quốc đến từ các tỉnh ven biển phía nam Trung Quốc như Phúc Kiến và Quảng Đông trong thế kỷ 19. Những người nhập cư mang theo văn hóa, niềm tin tôn giáo và tập quán của họ. Họ đã xây dựng Đền Thiên Hock dọc theo đường Telok Ayer vào năm 1842 để tạ ơn Ma Zu - Nữ thần của biển vì những chuyến đi an toàn từ Trung Quốc đến Singapore. Theo đà phát triển của cộng đồng người Hoa ở Singapore, các nhà sư và học viên Phật giáo cũng bắt đầu đến và tập trung tại Singapore.

Các nhà sư tiên phong của Trung Quốc là công cụ trong việc thành lập Tu viện Lian Shan Shuang Lin (1909), Tu viện Kong Meng San Phor Kark See (1921), Leong San Si (1917) và Phor Toh See (1909).

Các hiệp hội Phật giáo tại gia quan trọng - Hiệp hội Phật giáo Trung Quốc (1927) và Singapore Buddhist Lodge (1934) - cũng được thành lập để thúc đẩy các hoạt động Phật giáo như tụng kinh và các bài học Phật giáo.

Tại Singapore, vì phần lớn tín đồ Phật giáo là người Trung Quốc, các thực hành Phật giáo của họ đôi khi đan xen với các thực hành của một tôn giáo khác của Trung Quốc - Đạo giáo. Các tín đồ Phật giáo Singapore thực hiện các nghi lễ và thực hành Đạo giáo là điều rất bình thường, do tính chất đồng nhất trong đó cả Phật giáo và Đạo giáo cùng tồn tại ở Trung Quốc. Điều này có thể được phản ánh trong nhiều ngôi chùa Đạo giáo ở Singapore, nơi cũng sẽ trưng bày các nhân vật Phật giáo.

2.1.2. Sự du nhập của Phật giáo Tiểu thừa

Tương tự như những người nhập cư Trung Quốc, Singapore thu hút những người nhập cư từ các nước Theravada như Xiêm, Tích Lan và Miến Điện. Các nhà sư Theravada cũng theo chân các tín đồ của họ đến Singapore để hỗ trợ tinh thần và cũng để tổ chức các hoạt động Phật giáo.

Chùa Wat Ananda Metyarama là ngôi chùa Phật giáo Thái Lan đầu tiên được thành lập ở Singapore vào năm 1925. Qua nhiều năm, các cấu trúc mới đã được bổ sung vào tổ hợp chùa với một tòa nhà mới (nhà ở của các nhà sư, Pháp đường, Thiền đường, trung tâm văn hóa, nhà ăn và khu nghỉ ngơi) hoàn thành vào năm 2014.

Đền Sakya Muni Buddha Gaya dọc theo Đường Race Course được tài trợ bởi những người anh em nhà Aw nổi tiếng đến từ Miến Điện. Đây có lẽ là lý do tại sao ngôi đền, được xây dựng vào

năm 1931, mang phong cách kiến trúc Miến Điện. Cũng có thuyết cho rằng: “Nó được thành lập bởi một nhà sư Thái Lan vào năm 1927 kết hợp các đặc điểm của Thái Lan, Trung Quốc và Ấn Độ trong kiến trúc khác thường của nó. Nhờ chủ nghĩa chiết trung này, Đức Phật Gaya Sakyamuni được coi là một trong những ngôi chùa nguyên thủy nhất trong số nhiều ngôi chùa trong thành phố”.

Ngôi chùa Phật giáo duy nhất của Miến Điện (thành lập năm 1875) được xây dựng vào năm 1990 để phục vụ cộng đồng ở Singapore và tọa lạc tại đường Tai Gin.

Đền thờ Phật giáo Sri Lankaramaya là ngôi đền Phật giáo Sinhalese chính ở Singapore và được xây dựng vào năm 1949. Nằm dọc theo đường St Michael, ngôi đền nằm trong khuôn viên rộng lớn với bức tượng Phật Nằm khổng lồ

2.1.3. Kim Cang thừa

So với các truyền thống Đại thừa và Nguyên Thủy của Trung Quốc, các hành giả Kim Cang thừa là những người đến Singapore tương đối muộn hơn. Kể từ những năm 1980, có những xu hướng gia tăng niềm tin và thực hành trong thực hành Kim Cang thừa kể từ những năm 1980. Ngày nay, thực hành Phật giáo Kim Cang thừa đã được củng cố vững chắc ở Singapore với các trường học chính trong Phật giáo Kim Cang thừa được đại diện ở Singapore - Trung tâm Phật giáo A Di Đà (truyền thống Gelupa), Trung tâm Phật giáo Karma Kagyud (truyền thống Kagyulpa), Hội Phật Sasana Singapore (truyền thống Sakyapa) và Trung tâm Phật giáo Palyul (truyền thống Nyingmapa).

2.2. Sự phát triển của Phật giáo Singapore

Phật giáo ngày nay ở Singapore rất sôi động với các trường phái và truyền thống lớn được đại diện và tuân theo ở Singapore. Không có thực hành Phật giáo bản địa ở Singapore, người dân Singapore nói chung cởi mở và tôn trọng tất cả các truyền thống Phật giáo (bao gồm Phật giáo Nhật Bản, Phật giáo Hàn Quốc, Phật giáo Việt Nam, Phật giáo Đài Loan). Không có gì lạ khi cùng một Phật tử tham dự các buổi nói chuyện và tham gia các hoạt động tôn giáo trong cả ba truyền thống.

Có hàng trăm ngôi chùa, hội, tổ chức và công ty cung cấp các hoạt động, dịch vụ liên quan đến Phật giáo. Họ cùng nhau phục vụ nhu cầu tâm linh của cộng đồng Phật giáo địa phương và cũng hỗ trợ xã hội cho cộng đồng rộng lớn hơn ở Singapore và thế giới. Có nhiều trường học, hiệp hội phúc lợi, viện dưỡng lão, trung tâm dịch vụ gia đình, cộng đồng, thư viện và thậm chí một bệnh viện được thành lập và hỗ trợ bởi cộng đồng Phật giáo.

Có rất nhiều sự kiện theo chủ đề Phật giáo ở Singapore trong suốt cả năm nhưng những lễ kỷ niệm Phật giáo lớn nhất sẽ là Đại lễ Vesak vào tháng năm ngoại trừ năm nhuận thì lễ hội được tổ chức vào tháng sáu. Các ngôi chùa và tổ chức khác nhau cũng tổ chức các hoạt động quy mô nhỏ hơn trong suốt cả năm - bao gồm các buổi pháp thoại, khóa tu thiền, hội nghị, nhạc kịch, biểu diễn, lễ hội.

- Lễ dâng y Kathina hay lễ phục là thời điểm trong năm khi cư sĩ dâng y, y mới và các vật dụng cần thiết khác cho các nhà sư. Cư sĩ Phật giáo thường tặng quà cho các nhà sư Phật giáo nhưng việc tặng quà cũng được khuyến khích một cách tổng quát hơn, cho nhau và vì những lý do tốt đẹp. Các nhà sư có trách nhiệm chia sẻ những điều này với các Phật tử tại gia thông qua các tấm gương và lời dạy của họ. Bổ thí cho các nhà sư được cho là mang lại lợi ích cho cư sĩ và thu phục công đức của họ.

- Sinh nhật của Kuan Yin (hay Avalokitesvara) là một lễ hội tôn vinh lý tưởng Bồ tát hoàn thiện lòng từ bi trong các truyền thống Đại thừa của Tây Tạng và Trung Quốc, diễn ra vào ngày 19 của tháng 2, 6 và 9 âm lịch. Ngoài ra, lễ cúng dường Ullambana được tổ chức vào ngày 15 tháng 7 âm lịch (Vu Lan báo hiếu), hàng tháng là một lễ hội quan trọng mà người Phật tử thực hành lòng hiếu thảo để báo đáp công ơn sinh thành dưỡng dục của cha mẹ.

Với rất nhiều ngôi chùa và tổ chức Phật giáo, điều tự nhiên là có những đồ tạc tác Phật giáo được sưu tầm hoặc hiến tặng ở một số nơi nhất định. Một số ngôi đền, do lịch sử lâu đời của họ, có những bộ sưu tập đã phát triển qua nhiều thập kỷ. Hai địa điểm phổ biến để tham quan các đồ tạc tác Phật giáo ở Singapore là Bảo tàng và Đền thờ Di tích Răng Phật và Bảo tàng Văn minh Châu Á.

KẾT LUẬN

Đất nước Singapore là một trong những nước Đông Nam Á chịu ảnh hưởng sâu đậm bởi tư tưởng của nhiều tôn giáo và đặc biệt là Phật giáo. Xét về truyền thống các lễ hội dân tộc có cùng “*hương sắc*” tôn giáo, đặc sắc nhất là các lễ hội dân tộc liên quan đến sinh hoạt Phật giáo. Ngoài những đặc trưng văn hóa du nhập từ Ấn Độ, Trung Quốc... thông qua các tư tưởng tôn giáo, người dân Singapore còn có những nét văn hóa đặc trưng riêng. Kể từ khi Phật giáo du nhập vào đất nước của những người ôn hòa và nhanh chóng trở thành hệ tư tưởng thống trị ở đây, nơi đây đa số người dân Singapore theo đạo Phật, Phật giáo đã có tác động lớn đến mọi khía cạnh của đời sống người dân Singapore, từ các chuẩn mực đạo đức xã hội, đến hành vi trong gia đình... kể về tập quán văn hóa của người dân xứ chùa tháp.

Thật vậy, Phật giáo ở Singapore vẫn phát triển rục rờ với sự hỗ trợ của nhà nước. Đồng thời, tại Singapore, Phật giáo dần dần trở thành quốc giáo để người dân tin theo. Giúp họ có cái nhìn sâu sắc về con đường giải thoát mà đức Phật đã chỉ dạy cách đây hơn 2500 năm. Dẫu đã trải qua bao biến cố thăng trầm của thời gian nhưng bản sắc dân tộc vẫn được bảo tồn và gìn giữ đến bây giờ và mai sau.

Thích Minh Nghiêm

Học viên Cao học khóa II tại Học viện PGVN tại Huế

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Vũ Thị Hạnh Quỳnh (2007), Văn hóa du lịch Châu Á - Singapore, Nxb Thế giới.
2. Nguyễn Quốc Lộc - Nguyễn Công Khanh - Đoàn Thanh Hương (2004), Tổng quan về Asean

và tiềm năng thành phố Hồ Chí Minh trong tiến trình hội nhập, Nxb Tổng hợp, HCM.

3. https://vi.wikipedia.org/wiki/Ph%E1%BA%ADt_gi%C3%A1o_t%E1%BA%A1i_Singapore. Truy cập: ngày 1/9/ 2022.

4. <https://giacngo.vn/vai-net-ve-dao-quoc-va-phat-giao-singapore-post1712.html>. Truy cập: ngày 1/9/ 2022.

5.

<https://gody.vn/chau-a/singapore/singapore/den-phat-shakya-muni-gaya-sakya-muni-buddha-gaya-temple>. Truy cập: ngày 1/9/ 2022.